

Unudulmaz Lider

Hər bir insan fərd kimi doğulur, amma şəxsiyyətə çevrilmək, millətinin lideri olmaq hər kəsə nəsib olmur. Şəxsiyyət bu vəzifəyə o zaman layiq görülür ki, ən ağır vəziyyətlərdə ona bəslənilən ümidi, inamı, etimadı doğrudur, xalqı ilə bir yerdə olur. Xalqın, Vətənin taleyini öz taleyinə çevirə bilir. Məhz Heydər Əliyev bu cür şəxsiyyətlərdən olmuşdur.

Çağdaş dünyamızda güclü iqtisadi potensiala, sərbəst və düşünülmüş xərici və daxili siyasetə malik dünya dövlətləri içərisində özünü təsdiq etmiş doğma Azərbaycanımızın əsası məhz fenomen zəka sahibi Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur.

Ulu öndərin Azerbaycana rəhbərliyi dövrü milli özünüdərkin, milli özünə-

qayıdışın başlanğıcı kimi dəyərləndirilməlidir.

Hələ keçən əsrin sonuncu qərinəsində siyasi həkimiyətə gəlmiş ulu öndər sovet rejiminin məhdudiyyətlərinə, xüsusilə islam-müsəlman respublikalarına qarşı məhdudiyyətlərin hökm sürdüyü bir vaxtda respublikamızın bütün sahələrinin inkişafı üçün ittiifaq bütçəsindən kapital qoyuluşunda müttəfiq respublikalar arasında ən öncül mövqədə dayanmış və daha çox pay almağa nail olmuşdur.

Təsadüfi deyil ki, Heydər Əliyev xalqımızın tarix boyu yetişdirdiyi nadir və bənzərsiz şəxsiyyətlərdən olaraq milyonlarla insanların qəlbində əbədi yaşayacaq. Həyatının mənasını xalqına və dövlətciliyə xidmətdə görən, bu müqəd-

dəs amal uğrunda ən çətin manəələrə sinə gərən bir millət fədaisi kimi daim böyük ehtiramla xatırlanacaqdır.

Müdir rəhbər bütün fəaliyyəti dövründə mövcud siyasi imkanlardan və şəxsi nüfuzundan istifadə edərək gələcək müstəqil Azərbaycan dövlətciliyinin qurulmasına zəmin yaranan məsələləri həll etməyə çalışırdı. Bu, danılmaz faktdır ki, sovet dövründə Azərbaycanı dünyada Heydər Əliyevə görə tanıdılar. Elə həmin dövrde Azərbaycan Konstitusiya-sında dövlət dilimizin Azərbaycan dili olması barədə maddənin yazılması da Heydər Əliyev cəsarətinin, müdirliyinin və uzaqqorənliyinin nəticəsi idi. Ulu öndər bununla bütün dün-yada Azərbaycanın dövlət koordinatlarında işləməyə,

dilinin daha möhkəm hüquqi baza üzərində təminatına nail oldu.

Dünyanın dörd tərəfinə səpələnmiş soydaşlarımızın təşkilatlanması, Azərbaycan diasporunun təşekkül tapması azərbaycanlıq məfkurəsinin həmyerlilərimiz arasında geniş yayılması müdrik rəhbərin adı ilə bağlıdır. 31 dekabr—Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüün təsis olunması da ulu öndərin uzaqqorən siyasetinin nəticəsidir.

Təsadüfi deyil ki, məhz onun rəhbərliyi dövründə ilk dəfə olaraq milli dövlətcilik təfəkkürünə malik olan yerli milli kadrlar hazırlanı və ali hakimiyyət orqanlarında yerləşdirildi. Azərbaycanlı mütexəssislər sovet coğrafiyasının bütün koordinatlarında işləməyə,

yaşamağa və tanınmağa başladılar. Bu dövrde Azərbaycanın iqtisadiyyatı on beş respublika arasında axırıcı yerlərdən sürətlə irəliləyərək öncül yerlərə keçmiş və ardıcıl olaraq hər beşlliyyin yekunlarına görə Ümumittifaqın Keçici Qırmızı Bayraqına layiq görülmüşdür.

Elmdə, incəsənətdə xüsusi istedada malik olan soydaşlarımız sovetlərin bütün ərazisində tanıdı. Fəaliyyəti dövründə elmin, təhsilin problemlərini də diqqət mərkəzində saxlayan ulu öndər bu sahələrde müasirliyə cavab verən islahatların aparılması da təmin etmişdir. Eyni zamanda elm, mədəniyyət, ədəbiyyat, incəsənət xadimlərinin sosial müdafiəsinin təşkili istiqamətində müsbət işlərin təməlinin qoyulması da məhz Heydər Əliyevin sayesində başlanmışdır.

(Ardı 4-cü səhifədə).

Dövlət bayraqımız qürurumuzdur

(Əvvəli 2-ci səhifədə).

Məlumdur ki, Fransada XVIII əsrin sonlarında baş verən burjuva inqilabından sonra bu ölkədə və bütün Avropada güclü inkişaf baş verdi. Sanki Avropa min illərin cəhalət və durğunluq yuxusundan ayıldı. Burjuaziyanın meydana gəlməsi eyni zamanda azad, öz hüququnu müdafiə etməyi bacaran fəhlə sinfini—proletariati yaratdı. Burjuaziya və fəhlə sinfi arasında zaman-zaman baş verən münaqışları Rusiyadan fərqli olaraq dağıntıya yox, böyük inkişafa yol açdı, Avropaya müasirlilik və inkişaf getirdi. Həmin illərdə qırmızı rəng Avropanın simvoluna çevrildi.

Bayraqımızdakı ayparanın tarixi Bizans İmperiyasının paytaxtı Konstantinopolun (İstanbulun) 1453-cü ildə osmanlı türkləri tərəfində fəthi ilə bağlıdır. Əvvəller Bizans İmperiyasının gerbi olan aypara 1453-cü ildən sonra Osmanlı Türkiyəsi tərəfindən islam dininin simvoluna çevrildi. Bu gün həmin simvol əksər müsəlman ölkələrində işlənməkdədir.

Müxtəlif guşeli uluz təsvirləri sivilizasiyanın ən qədim məskəni sayılan Mesopotomiya ilə əlaqədardır. Bu qədim dövlətdə müxtəlif guşeli,

o cümlədən 8 guşeli uluzdan istifadə olunmuşdur. Azərbaycan bayraqında uluzun 8 guşeli olmasının bir çox izahları vardır. Onlardan biri budur ki, Azərbaycan sözü ərəb əlifbası ilə 8 hərfdən ibarətdir. Bir məsələ də məlumdur ki, qədim və müasir türk o cümlədən Azərbaycan memarlığında səkkiz guşeli fiqurlardan geniş istifadə olunur. Bir iddiaya görə səkkiz guşə səkkiz türk xalqını simvolize edir. Əslində isə türk-dilli xalqların sayı 30-dan çoxdur.

9 noyabr 1918-ci ildə təsdiq olunmuş 3 rəngli bayraqımız ilk dəfə 1918-ci il noyabrın 18-də Bakı dəniz vağzalında ingilis generalı Tomsonun qarşılıntı mərasimində qaldırılmışdır. Bununla Azərbaycan hökuməti işgalçi ölkənin generalına Azərbaycanın müstəqil dövlət olduğunu xatırlatmaq isteyirdi. Həmin zaman dövlət himnimiz olmadığına görə qarşılıntı mərasimində Üzeyir Hacıbeylinin təklifi ilə "Leyli və Məcnun" operasından sərkərdə Nofel səhnəyə gələrkən səsləndirilən coşdurucu musiqi (Heyrat) səslənmişdi.

Bakıya gələn ingilislər Azərbaycanı tam müstəqil dövlət kimi tanımir, onun bayraqının qaldırılmasına izn ver-

mirdilər. Ancaq həftənin 1-ci və 4-cü günləri—yeni parlamentin iclası günləri bayraqımız həmin binanın üstünə taxila bilerdi. Sonra isə endirilməli idi.

1920-ci ilin 28 aprelində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutu ilə üçrəngli Azərbaycan bayraqı bütünlükə qadağan edildi. Bununla belə Azərbaycanın igit oğulları bu bayraqı ürəklərində qoruyub saxladılar. 1956-ci idə bir qrup gənc üçrəngli bayraqı 1 saat qədər Bakıda qız qalasının üstündə dalğalandırdılar. Həmin gənclərin hamısı müxtəlif bəhanələrlə uzunmüddətli həbs cəzasına məhkum edildilər.

1990-ci ilin 17 noyabrında ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin təklifi və təkidi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi üçrəngli bayraqımızı Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Bayrağı elan etdi. Eyni zamanda həmin bayraqın Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı kimi qəbul edilməsi üçün Azərbaycan Respublikası Ali Soveti qarşısında vəsadət qaldırdı. 1991-ci ilin 5 fevralında Azərbaycan Respublikası Ali Soveti vəsadətə baxaraq həmin bayraqı Dövlət Bayrağı kimi qəbul etdi.

Azərbaycan Respublikası

Prezidentinin sərəncamı ilə 2009-cu ildən başlayaraq 9 noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd olunur.

Dövlət bayraqının istifadəsi qaydası bu sahədə qəbul edilmiş qanunlar, əsasnamələr və sərəncamlarla təmin olunur.

Bu sahədə rastlaşan müəyyən nöqsanlara görə oxuculara «Dövlət Bayrağından istifadə qaydaları haqqında» Əsasnamədən bəzi məqamları xatırladırıq: Dövlət Bayraqımız Azərbaycan Respublikası ərazisində digər dövlət bayraqları, təşkilat, şirkət və sairlərin parçadan olan simvolları ilə yanaşı işlənərək mütləq soldan birinci yerde durmalı, asılarkən, qaldırlarkən aşağı küçüyerdən ən azı 3 metr yüksəklikdə olmalıdır. İşıq və sair direklərə asılarkən mailliğ 45 dərəcədən çox olmamalıdır. Divara şaquli asılarkən mavi rəng solda olmalıdır. Bayraqın ölçüsündə asılı olmayıaraq uzunluğu və enində 2/1 nisbəti dəqiq gözlənilməlidir. Rəngləri solmuş və ya aydın bilinməyən bayraqdan istifadə yollanılməzdir.

Bayraqımıza hörmət və ehtiram hamımızın müqəddəs borcudur.

Küdrət SƏMƏDOV.

Azərbaycanda yarım milyon nəfərdən çox fərdi sahibkar fəaliyyət göstərir

2014-cü il oktyabrın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 503 mindən çox olub. Fərdi sahibkarların çox hissəsi ticaret, nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahəsində qeydiyyatdan keçib. Belə ki, onlar qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların 37,4 faizi təşkil edir. Fərdi sahibkarların 15,5 faizi kənd, meşə və baliqçılıq təsərrüfatlarında, 13,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatında, 13,3 faizi isə digər sahələrdə xidmətin göstərilməsi bölmələrində qeydiyyatdan keçib.

Fərdi sahibkarlıqla məşğul olmaq istəyən şəxslərin 34,3 faizi Bakıda, 19,7 faizi Aran, 12,7 faizi Gəncə—Qazax və 7,6 faizi Lənkəran iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınır. Fərdi sahibkarların 81,3 faizi kişilər, 18,7 faizi qadınlardır. Qadınlar əsasən (onların 40,7 faizi) ticaret, nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahəsində məşğul olurlar. Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsində fərdi sahibkar qadınların 20,3 faizi, kənd, meşə və baliqçılıq təsərrüfatlarında isə 16,9 faizi çalışır.